

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att stadganden om ändringsökande fogas till lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden. Avsikten är att ändring i fondens beslut skall sökas hos arbetslöshetsnämnden, som behandlar ärenden angående utkomstskydd för arbetslösa och arbetskraftspolitisk vuxenutbildning i första

besvärinstans. Det föreslås att arbetslöshetsnämndens beslut i ärendet skall vara slutgiltigt. Enligt förslaget skall även stadganden angående självrättelse och rättelse av fel samt stadganden för precisering av återkrav tas in i lagen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1993.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1 Inledning

Avgångsbidragsfonden grundades genom lagen om arbetstagares avgångsbidrag (169/70), som gavs 1970. Lagen upphävdes genom lagen om avgångsbidrag (947/78) som trädde i kraft den 1 januari 1979. Genom lagen om avgångsbidrag utvidgades lagens tillämpningsområde till att gälla vissa tjänsteinnehavare i kommuner och kyrkan. Avgångsbidraget betalades en arbetstagare som hade mist sin arbetsplats på grund av att arbetsgivaren av ekonomiska orsaker eller av produktionsskäl varit tvungen att minska sin arbetskraft eller upphört med sin verksamhet och en omplacering av arbetstagaren i arbetet är uppenbart svår till följd av hans ålder eller av någon annan orsak. Avsikten var att stadgandena om betalningen av avgångsbidrag skulle komplettera uppsägningskyddet för arbetstagare och tjänstemän. Avgångsbidraget utbetalades av avgångsbidragsfonden.

Lagen om avgångsbidrag upphävdes genom lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden (537/90), som trädde i kraft den 1 augusti

1990. I den nya lagen intogs stadganden om beviljande av utbildningsstöd för att stödja löntagares yrkesinriktade vuxenutbildning. Därför ändrades även fondens namn till utbildnings- och avgångsbidragsfonden. Villkoren för beviljande av avgångsbidrag ingick oförändrade i den nya lagen. Enligt nämnda lag betalas med anledning av att ett arbets- eller tjänsteförhållande har upphört till arbetstagare samt till tjänsteinnehavare i kommuner, kommunalförbund, evangelisk-lutherska och ortodoxa kyrkan, församlingar, församlingsförbund och andra kyrkliga samfälligheter avgångsbidrag samt, om arbetsförhållandet fortsätter, personligt stöd för frivillig yrkesinriktad vuxenutbildning. Utbildningsstödet kan beviljas om arbetsgivaren inte betalar förmånstagaren lön under utbildningstiden. Om avgångsbidragets och stödets storlek samt om förutsättningarna för beviljandet bestäms närmare i fondens stadgar.

Utbildnings- och avgångsbidragsfondens verksamhet övervakas av social- och hälsovårdsministeriet, som fastställer fondens stadgar och utnämner medlemmarna i dess högsta beslutande organ, förvaltningsrådets medlemmar på förslag av de mest representativa centralorganisationerna för arbetsgivare och

arbetstagare. Enligt fondens stadgar utser förvaltningsrådet fondens styrelse för ett kalenderår i sänder. Av styrelsemedlemmarna representerar fem arbetsgivarna och fem löntagarna. Bl.a. behandlar och avgör styrelsen ansökningarna om avgångsbidrag och vuxenutbildningsstöd.

Verksamheten enligt lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden finansieras så att den centralkassa för arbetslöshetskassorna som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/84) av sina medel årligen betalar fonden ett belopp som beräknas enligt en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd procentsats av de arbetslöner som arbetsgivaren har betalat respektive år. Staten betalar den nämnda avgiften till fonden särskilt.

År 1991 inlämnades 16 964 ansökningar om avgångsbidrag till utbildnings- och avgångsbidragsfonden, av vilka 1 973 avlogs. År 1992 beräknas det motsvarande talet uppgå till ungefär det dubbla. År 1991 uppgick ansökningarna om vuxenutbildningsstöd till 5 546, av vilka 899 avlogs. År 1991 inlämnades 11 688 grundansökningar om studiepenning för yrkesutbildning, av vilka 2 655 avlogs.

1.2. Nuläget

I lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden stadgas inte om sökande av ändring i fondens beslut. I utbildnings- och avgångsbidragsfonden har hittills iakttagits ett förfarande enligt vilket en person som varit missnöjd med fondens beslut har kunnat ansöka om rättelse hos fonden. Fonden har som självrättelse ändrat sitt tidigare beslut när det funnits skäl därtill på grundval av den nya utredningen. Om möjligheten till självrättelse stadgas inte i lag och detta nämns inte heller i fondens stadgar. Begäran om rättelse angående de förmåner fonden beviljar har även framställts hos social- och hälsovårdsministeriet.

Högsta förvaltningsdomstolen har med anledning av ett besvär över avgångsbidragsfondens beslut, som utfärdades innan lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden trädde i kraft, genom sitt beslut av den 17 januari 1992 efter omröstning ansett att fonden skall anses vara en sådan i 1 § lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) avsedd förvaltningsmyndighet i vars beslut ändring skall sökas i den ordning som stadgas i nämnda lag.

Vidare har man i beslutet ansett att avgångsbidragsfonden skall betraktas som sådan i 2 § i nämnda lag avsedd högre förvaltningsmyndighet över vars beslut, med beaktande även av stadgandena i 4 § 2 mom. och 5 § i samma lag, besvär anförs hos högsta förvaltningsdomstolen. Beslutet har också motiverats med att beviljandet av avgångsbidrag såsom en stödform i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa kan jämföras med en socialförmån som beviljas den som ansöker om stöd samt med att avgångsbidragsfonden är ett organ som underlyder social- och hälsovårdsministeriet. Till fondens beslut har efter det ovan relaterade beslutet fogats en besväransvisning, enligt vilken ändring i fondens beslut söks hos högsta förvaltningsdomstolen.

Utbildnings- och avgångsbidragsfonden har traditionellt ansetts som ett samfund som baserar sig på ett avtal mellan arbetsmarknadsparterna. Den har vid tolkningen av sina stadgar i allmänhet iakttagit de tolkningsprinciper som tillämpas på förmögenhetsrättsliga rättshandlingar. Avgångsbidraget och utbildningsstödet kan anses vara sociala förmåner. I ärenden som gäller andra sådana förmåner, t.ex. förmåner som utkomstskydd för arbetslösa, arbets- och folkpension samt sjukförsäkring, söks ändring i första instans hos särskilda besvärinstanser av nämnd typ, t.ex. hos arbetslöshetsnämnden, pensionsnämnden och prövningsnämnden. Över deras beslut kan besvär i allmänhet ännu anföras hos försäkringsdomstolen i sista instans. I dessa besvärinstanser är även arbetsmarknadsparterna representerade. Högsta förvaltningsdomstolen är åter den domstol som använder den högsta domsrätten i förvaltningsrättsliga besvärsmål. På grund av att fullföljdssystemen inom socialförsäkringssystemen är enhetliga, kan det inte anse ändamålsenligt att ändring i ärenden enligt lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden söks hos högsta förvaltningsdomstolen.

1.3. De föreslagna ändringarna

På grundval av det ovan anförda föreslås att i lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden intas stadganden om fullföljdsförfarandet. I lagen föreslås även ingå ett stadgande enligt vilket utbildnings- och avgångsbidragsfonden i ett ärende som gäller beviljande, förvägran samt återkrav av förmån skall ge sökanden ett

skriftligt beslut (3a §). I fondens beslut kan med maskin eller stämpel anges fondens namn och den som utfärdat beslutet. Det föreslås att ändring i fondens beslut söks hos arbetslöshetsnämnden (3b §). Nämnden behandlar som första instans besvärärenden enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) och lagen om arbetspolitisk vuxenutbildning (763/90). Också avgångsbidraget kan anses som en stödform i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa. Behandlingen av frågor i anslutning till avgångsbidraget och utbildningsstöd förutsätter dessutom särskild kännedom om arbetslivet. I arbetslöshetsnämndens nuvarande sammansättning har man beaktat detta, eftersom arbetsmarknadsparterna hör till dess olika sektioner. Att inrätta och upprätthålla en ny fullföljdsinstans enbart för ärenden som behandlas av utbildnings- och avgångsbidragsnämnden skulle föranleda betydligt större kostnader än om besvärärendena behandlas i arbetslöshetsnämnden. Arbetslöshetsnämnden har redan en organisation och teknisk beredskap att sköta denna typ av ärenden. Arbetslöshetsnämnden är dessutom underställd social- och hälsovårdsministeriets administrativa tillsyn liksom utbildnings- och avgångsbidragsfonden.

Enligt fondens stadgar, som har stadfästas av social- och hälsovårdsministeriet, kan fonden i vissa fall bevilja en förmån, även om de formella villkoren för beviljandet inte uppfylls, ifall det skulle leda till en uppenbar oskälighet om förmånen förvägras. Detta är möjligt t.ex. när villkoret i stadgandet angående antalet anställningsår i samma arbetsförhållande inte uppfylls, och det med hänsyn till den totala tjänstgöringstiden i arbetsförhållandet skulle leda till en uppenbar oskälighet om avgångsbidraget avböjs. Avgörandet förutsätter dock direktionens enhälliga beslut. Eftersom det i sådana fall inte är fråga om sökandens absoluta rätt till förmån när de villkor som stadgarna ställer uppfylls, utan om användningen av den prövningsrätt som getts fonden för undvikande av oskäliga beslut i enskilda fall, är det inte motiverat att det beviljas besvär rätt till ett sådant beslut. Det föreslås därför att det stadgas att fullföljd inte medges i sådana fall.

För att behandlingen skall bli snabbare och onödig behandling av besvärärenden undvikas föreslås att besvär som gäller fondens beslut alltid skall gå via fonden. Om fonden på grundval av den utredning som företetts i

samband med besvären anser det vara befogat att till alla delar tillmötesgå ändringssökandens anspråk, kunde den utfärda rättelsebeslutet (3c §). Då skulle besvärsskriften inte längre tillställas arbetslöshetsnämnden, utan besvären skulle förfalla. På grund av rättsskyddet skulle ändringssökanden dock alltid ha rätt att besvär sig över fondens rättelsebeslut hos arbetslöshetsnämnden. Ifall fonden anser att den inte kan tillmötesgå alla anspråk som framställts i besvären skall den enligt förslaget omedelbart tillställa arbetslöshetsnämnden besvärshandlingarna tillsammans med sitt eget utlåtande. Särskilt de förfaringsätt som ansluter sig till sökandet av ändring i ärenden som gäller utbildningsstöd skall även fonden vara tillräckligt snabb för att ett verkligt rättsskydd skall kunna uppnås. Om fonden är beredd att endast delvis bifalla ändringssökandens anspråk, kunde den till den delen bevilja den förmån som krävs och meddela detta till arbetslöshetsnämnden, som behandlar besvärärendet. Då ger fonden inte heller klaganden ett nytt överklagbart beslut, eftersom ärendet på grund av besvären redan är under avgörande hos fullföljdsinstansen, utan underrättar endast ändringssökanden därom skriftligen.

I beslut i ärenden som gäller utbildningsstöd och avgångsbidrag ingår sällan betydande rättsliga problem. Frågan gäller oftast en prövning av beviset på de verkliga omständigheterna och ett konstaterande av de formella förutsättningarna, vilket inte nödvändigtvis förutsätter att det finns ett besvärssystem med många instanser. Dessutom är det viktigt från förmånstagarens synpunkt att snabbt få ett slutligt beslut särskilt i utbildningsfrågor. Därför föreslås det att man inte längre skall kunna besvär sig över arbetslöshetsnämndens beslut, utan nämndens beslut skall vara det slutliga i ärenden som gäller utbildningsstöd och avgångsbidrag.

Eftersom arbetslöshetsnämnden enligt förslaget är systemets enda fullföljdsinstans föreslås att nämnden på ansökan av part eller fonden skall undanröja ett lagakraftvunnet eller ett tidigare beslut som den utfärdat och ta upp ärendet till ny behandling eller bestämma att ärendet skall behandla på nytt (3d §). Förutsättningen är att fondens eller arbetslöshetsnämndens beslut har baserat sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller att det uppenbarligen är lagstridigt. Detta skulle göra det möjligt att undanröja ett beslut bl.a. när

beviljandet av förmånen har baserat sig på felaktiga uppgifter som sökanden meddelat.

Det föreslås att i lagen även intas ett stadgande som gör det möjligt att bevilja en förmån eller öka en beviljad förmån utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut. Stadgandet skulle försnabba sökandens möjligheter eller göra det smidigare för sökanden att göra sin rätt gällande när grunderna för ett tidigare fattat avböjande beslut senare visar sig vara felaktigt med anledning av en ny utredning som påverkar ärendet och som inte var tillgänglig när det lagakraftvunna beslutet fattades. Fonden kunde avgöra ärendet på nytt till sökandens fördel även trots arbetslöshetsnämndens tidigare beslut.

Det föreslås att i lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden också skall tas in stadganden om rättelse av fel i fondens beslut (3e §), vilka skulle motsvara de principer som omfattas i lagen om förvaltningsförfarande (598/82). Ett sakfel i fondens beslut kunde dock enligt förslaget rättas endast med parternas medgivande. Ett skrivfel skall fonden alltid rätta ifall det inte leder till ett resultat som är oskäligt för parterna. När ärendet behandlas som besvär skall det rättade beslutet enligt förslaget tillställas arbetslöshetsnämnden för kännedom. Parterna skall alltid tillställas det rättade beslutet. I ett beslut genom vilket fonden avböjt yrkan på rättelse av ett fel får enligt förslaget ändring inte sökas genom besvär.

I anslutning till fullföljdssystemet föreslås det att också stadgandet om återkrav av förmån som betalats utan grund revideras (7 §). Enligt huvudregeln skall en förmån som betalats utan grund återkrävas. Enligt förslaget vore det dock av billighetsskäl möjligt att helt eller delvis avstå från återkravet om betalningen av förmånen utan grund inte skall anses ha berott på förmånstagarens eller hans företrädares svikliga förfarande. Man kan enligt förslaget avstå från återkravet om det anses skäligt med beaktande även av de orsaker som lett till beviljandet av förmån utan grund och återkravet. Dessutom kunde det enligt förslaget alltid vara möjligt att avstå från återkravet när det belopp som skall återkrävas är ringa. Enligt förslaget förutsätter återkrav att det beslut som ligger till grund för utbetalningen av den ogrundade förmånen återbryts och att ett avböjande beslut har meddelats om utbetalningen ursprungligen har grundat sig på

en felaktig eller bristfällig utredning. Om det efter att beslutet har meddelats däremot i förmånstagarens förhållanden inträffat en sådan förändring som förutsätter att förmånen upphör eller att dess belopp minskas, är det fråga om en rättelse och inte om ett förfarande som skulle förutsätta återbrytande av ett tidigare beslut. Om t.ex. en person som får utbildningsstöd försummar att underrätta om avbrott i den utbildning för vilken utbildningsstöd ges, kan det utbildningsstöd som betalats utan grund enligt förslaget återkrävas direkt genom fondens lagakraftvunna beslut utan ansökan om återbrytande. Därför föreslås det att i lagen intas ett stadgande enligt vilket förmånstagaren är skyldig att utan dröjsmål underrätta fonden om de förändrade förhållandena (7 a §). En förmån som betalats till för stort belopp på grund av att denna anmälningsskyldighet har försummats, kan enligt förslaget återkrävas genom fondens beslut utan undanröjande av beslut.

2. Propositionens verkningar

Under ett drygt halvår har ca 500 besvär anhängiggjorts hos högsta förvaltningsdomstolen. På grundval därav och med beaktande av den beräknade ökningen av antalet ansökningar uppskattas årligen 800—1000 besvär enligt denna lag bli anhängiggjorda hos arbetslöshetsnämnden, vilket förutsätter ett tillägg av ca två föredragandes och en beredares arbetsinsatser i nämnden. De resursökningar som behövs sköts genom överföringar av vakanser och resurser mellan förvaltningsområdena, till exempel från bostadsförvaltningen.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1993. De fullföljdsärenden enligt lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden som är anhängiga i högst förvaltningsdomstolen när denna lag träder i kraft kan överföras till arbetslöshetsnämnden i enlighet med denna lag.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 15 juni 1990 om utbildnings- och avgångsbidragsfonden (537/90) 7 § samt fogas till lagen nya 3 a—3 e och 7 a §§ som följer:

3 a §

Beslut om förmån

Utbildnings- och avgångsbidragsfonden skall ge sökanden ett skriftligt beslut i ett ärende som gäller beviljande, förvägrande eller återkrav av förmån. I fondens beslut kan anges fondens namn och den som utfärdat beslutet maskinellt eller med stämpel.

3 b §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med fondens beslut får söka ändring i det genom skriftliga besvär hos arbetslöshetsnämnden. I beslut som grundar sig på fondens stadgeenliga rätt att, med avvikelse från de i stadgarna nämnda förutsättningarna för beviljande av förmån, bevilja en förmån genom ett enhälligt beslut får ändring dock inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall tillställas fonden senast den trettionde dagen efter den dag då ändringssökanden fick del av beslutet. Om inte annat visas i samband med besvären, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades under den adress som ändringssökanden uppgivit.

I arbetslöshetsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

3 c §

Rättelsebeslut

Besvär som tillställts fonden skall behandlas såsom rättelseärenden. Om fonden till alla delar bifaller de anspråk som framställts i besvären, skall den meddela ett rättelsebeslut. I beslutet får ändring sökas så som stadgas i 3 b §.

Om beslutet inte kan rättas på det sätt som nämns i 1 mom., skall fonden utan dröjsmål tillställa arbetslöshetsnämnden de handlingar som gäller besvären jämte sitt utlåtande. Om fonden delvis bifaller de yrkanden som framställts i besvären, kan den dock till denna del

genast bevilja den förmån som yrkats. Detta skall dock utan dröjsmål meddelas arbetslöshetsnämnden, om besvärsskriften redan har tillställts den.

3 d §

Undanröjande av beslut och ny behandling

Om utbildnings- och avgångsbidragsfondens eller arbetslöshetsnämndens lagakraftvunna beslut har grundat sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbar lagstridigt, kan arbetslöshetsnämnden på ansökan av en part eller på framställning av fonden efter att ha hört parten undanröja fondens eller sitt eget beslut och ta upp ärendet till ny behandling eller bestämma att det skall behandlas på nytt.

Om det är fråga om beviljande av en förvägrad förmån eller en ökning av en beviljad förmån, kan fonden med anledning av ny utredning behandla ärendet på nytt även utan hinder av arbetslöshetsnämndens tidigare lagakraftvunna beslut.

3 e §

Rättelse av fel

Om utbildnings- eller avgångsbidragsfondens beslut grundar sig på klart felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart oriktig tillämpning av lag (*sakfel*), kan fonden undanröja det felaktiga beslutet och avgöra ärendet på nytt. Ett sakfel får dock inte rättas utan parternas samtycke. Fonden skall rätta ett uppenbart skrivfel i beslutet, om rättelsen inte leder till ett resultat som är oskäligt för en part. Rättelsen skall införas i liggarexemplaret av beslutet. Ett rättat eller nytt beslut skall meddelas parten som har rätt att söka ändring däri så som stadgas i 3 b och 3 c §§.

I ett beslut genom vilket fonden har avslagit ett yrkande på rättelse av ett fel får ändring inte sökas genom besvär.

Om ändring har sökts i ett beslut som avses i 1 mom. och besvärsskriften har tillställts arbetslöshetsnämnden enligt 3 c § 2 mom., skall

arbetslöshetsnämnden underrättas om att rättelseärendet tas upp till behandling samt tillställas det beslut som har fattats.

När fonden behandlar rättelsen av ett sak- eller skrivfel eller när den hos arbetslöshetsnämnden har ansökt om undanröjande av ett beslut, kan den tillfälligt avbryta utbetalningen av förmånen helt eller delvis tills ärendet har avgjorts.

7 §

Återkrav

En förmån enligt denna lag som har betalats utan grund skall återkrävas. Återkrav av en förmån som har betalats utan grund kan helt eller delvis lämnas därhän, om det anses skäligt och utbetalningen av den ogrundade förmånen inte skall anses ha berott på svikligt förfarande eller grovt vållande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som skall återkrävas är ringa.

Fondens lagakraftvunna beslut om återkrav får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom.

En förmån som betalats utan grund får även återkrävas genom att den dras av från de förmåner som skall betalas senare.

7 a §

Förändrade förhållanden

Inträffar sådana förändringar i förmånstagarens förhållanden som kan leda till att utbetalningen av en förmån upphör eller att förmånens belopp minskas, skall han omedelbart meddela fonden detta. En förmån som har betalats till för stort belopp på grund av att meddelandet försumrats kan återkrävas genom fondens beslut utan undanröjande av det beslut som avses i 3 d §.

Denna lag träder i kraft den 199 .

De fullföljdsärenden enligt lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden som är anhängiga i högsta förvaltningsdomstolen när denna lag träder i kraft kan överföras till arbetslöshetsnämnden för behandling i enlighet med denna lag.

Helsingfors den 4 december 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

Lag

om ändring av lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 15 juni 1990 om utbildnings- och avgångsbidragsfonden (537/90) 7 § samt fogas till lagen nya 3 a—3 e och 7 a §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Beslut om förmån

Utbildnings- och avgångsbidragsfonden skall ge sökanden ett skriftligt beslut i ett ärende som gäller beviljande, förvägrande eller återkrav av förmån. I fondens beslut kan anges fondens namn och den som utfärdat beslutet maskinellt eller med stämpel.

3 b §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med fondens beslut får söka ändring i det genom skriftliga besvär hos arbetslöshetsnämnden. I beslut som grundar sig på fondens stadgeenliga rätt att, med avvikelse från de i stadgarna nämnda förutsättningarna för beviljande av förmån, bevilja en förmån genom ett enhälligt beslut får ändring dock inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall tillställas fonden senast den trettionde dagen efter den dag då ändringssökanden fick del av beslutet. Om inte annat visas i samband med besvären, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades under den adress som ändringssökanden uppgivit.

I arbetslöshetsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

3 c §

Rättelsebeslut

Besvär som tillställts fonden skall behandlas såsom rättelseärenden. Om fonden till alla delar bifaller de anspråk som framställts i besvären, skall den meddela ett rättelsebeslut. I beslutet får ändring sökas så som stadgas i 3 b §.

Om beslutet inte kan rättas på det sätt som nämns i 1 mom., skall fonden utan dröjsmål tillställa arbetslöshetsnämnden de handlingar

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som gäller besvären jämte sitt utlåtande. Om fonden delvis bifaller de yrkanden som framställts i besvären, kan den dock till denna del genast bevilja den förmån som yrkats. Detta skall dock utan dröjsmål meddelas arbetslöshetsnämnden, om besvärsskriften redan har tillställts den.

3 d §

Undanröjande av beslut och ny behandling

Om utbildnings- och avgångsbidragsfondens eller arbetslöshetsnämndens lagakraftvunna beslut har grundat sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbar lagstridigt, kan arbetslöshetsnämnden på ansökan av en part eller på framställning av fonden efter att ha hört parten undanröja fondens eller sitt eget beslut och ta upp ärendet till ny behandling eller bestämma att det skall behandlas på nytt.

Om det är fråga om beviljande av en förvägrad förmån eller en ökning av en beviljad förmån, kan fonden med anledning av ny utredning behandla ärendet på nytt även utan hinder av arbetslöshetsnämndens tidigare lagakraftvunna beslut.

3 e §

Rättelse av fel

Om utbildnings- eller avgångsbidragsfondens beslut grundar sig på klart felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart oriktig tillämpning av lag (sakfel), kan fonden undanröja det felaktiga beslutet och avgöra ärendet på nytt. Ett sakfel får dock inte rättas utan parternas samtycke. Fonden skall rätta ett uppenbart skrivfel i beslutet, om rättelsen inte leder till ett resultat som är oskäligt för en part. Rättelsen skall införas i liggarexemplaret av beslutet. Ett rättat eller nytt beslut skall meddelas parten som har rätt att söka ändring däri så som stadgas i 3 b och 3 c §§.

I ett beslut genom vilket fonden har avslagit ett yrkande på rättelse av ett fel får ändring inte sökas genom besvär.

Om ändring har sökts i ett beslut som avses i 1 mom. och besvärsskriften har tillställts arbetslöshetsnämnden enligt 3 c § 2 mom., skall arbetslöshetsnämnden underrättas om att rättelseärendet tas upp till behandling samt tillställas det beslut som har fattats.

Gällande lydelse

7 §
Återkrav

Hos den som genom att lämna falska uppgifter eller hemlighålla faktiska omständigheter har orskat att en förmån ur utbildnings- och avgångsbidragsfonden har beviljats utan grund, eller som annars obehörigen har lyft förmånen, återkrävs den betalda förmånen, om inte fonden beslutar något annat. Ett beslut om återkrav får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom.

Föreslagen lydelse

7 §
Återkrav

När fonden behandlar rättelsen av ett sak- eller skrivfel eller när den hos arbetslöshetsnämnden har ansökt om undanröjande av ett beslut, kan den tillfälligt avbryta utbetalningen av förmånen helt eller delvis tills ärendet har avgjorts.

En förmån enligt denna lag som har betalats utan grund skall återkrävas. Återkrav av en förmån som har betalats utan grund kan helt eller delvis lämnas därhän, om det anses skäligt och utbetalningen av den ogrundade förmånen inte skall anses ha berott på svikligt förfarande eller grovt vållande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som skall återkrävas är ringa.

Fondens lagakraftvunna beslut om återkrav får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom. En förmån som betalats utan grund får även återkrävas genom att den dras av från de förmåner som skall betalas senare.

7 a §

Förändrade förhållanden

Inträffar sådana förändringar i förmånstagarens förhållanden som kan leda till att utbetalningen av en förmån upphör eller att förmånens belopp minskas, skall han omedelbart meddela fonden detta. En förmån som har betalats till för stort belopp på grund av att meddelandet försummats kan återkrävas genom fondens beslut utan undanröjande av det beslut som avses i 3 d §.

Denna lag träder i kraft den 199 .

De fullföljdsärenden enligt lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden som är anhängiga i högsta förvaltningsdomstolen när denna lag träder i kraft kan överföras till arbetslöshetsnämnden för behandling i enlighet med denna lag.

